

Fundació "la Caixa"

La Fundació "la Caixa" exposa la seva Col·lecció d'Art Contemporani i amplia la seva oferta cultural i social amb l'obertura del nou centre

Barcelona recupera una de les obres mestres del modernisme industrial amb la inauguració de CaixaForum

Barcelona, 25 de febrer de 2002.- La Fundació "la Caixa" amplia considerablement la seva oferta cultural i social a Barcelona amb la inauguració de CaixaForum, un gran centre polivalent situat al peu de la muntanya de Montjuïc que oferirà una àmplia programació per a tots els públics. CaixaForum recupera una de les obres mestres del modernisme industrial: la fàbrica de filats i teixits Casaramona, projectada el 1909 per Josep Puig i Cadafalch i oculta durant dècades als ulls dels ciutadans. El modernisme i la contemporaneïtat es donen la mà en aquest edifici: després d'un dificultós procés de rehabilitació –que ha aconseguit recuperar l'aspecte original de l'antiga instal·lació tèxtil–, la fàbrica "sura" sobre una nova planta excavada sota terra el vestíbul de la qual és obra d'Arata Isozaki que conté un gran mural concebut per Sol LeWitt. L'ampliació ha permès pràcticament duplicar la superfície de l'edifici: el nou centre disposa de 12.000 m², comparat amb els 7.500 de l'antiga fàbrica. Igualment, CaixaForum dobla l'espai dedicat a exposicions del Palau Macaya que, després de la clausura de l'exposició *Joan Ponç* el proper 28 d'abril, tancarà les portes com a Centre Cultural. El cost de les obres de CaixaForum ha estat d'aproximadament uns 30,05 milions d'euros. El nou centre s'inaugurarà mostrant una selecció d'obres de la Col·lecció d'Art Contemporani Fundació "la Caixa", una de les més importants d'Europa en el seu gènere.

La inauguració oficial de CaixaForum (Avinguda del Marquès de Comillas, 6) tindrà lloc el pròxim 27 de febrer.

Amb l'obertura de CaixaForum, la Fundació "la Caixa" disposa a Barcelona d'un nou espai funcional que li permetrà desenvolupar un gran nombre d'activitats en el marc dels seus programes socials, culturals i educatius adreçats a tot tipus de públic. CaixaForum no només amplia de manera considerable l'oferta del Centre Cultural del passeig de Sant Joan, sinó que la diversifica.

CaixaForum disposa d'un auditori polivalent amb capacitat per a 350 persones; una mediateca-biblioteca de 550 m² equipada amb les tecnologies multimèdia i interactives més innovadores; un taller pedagògic (el Laboratori de les Arts); tres sales d'exposicions amb una superfície total de 3.000 m²; tallers de conservació i restauració; un magatzem destinat a la Col·lecció d'Art Contemporani Fundació "la Caixa" amb 4.500 metres lineals de pintes per col·locar obres; dues sales polivalents equipades per a traducció simultània i proveïdes de pantalles de projecció, etc.; una botiga-llibreria i una cafeteria-restaurant.

CaixaForum oferirà una programació variada i d'interès general. El nou centre aposta per l'art contemporani, amplia la seva oferta familiar i educativa, obre noves vies en música, literatura i poesia, i presenta la nova Mediateca, que incorpora els últims avenços tecnològics. La Fundació "la Caixa" disposarà per primera vegada d'un espai per exhibir, de manera estable, els fons de la seva Col·lecció d'Art Contemporani (creada el 1985), les 800 obres de la qual només s'havien mostrat fins avui en exposicions temporals organitzades en diferents ciutats nacionals i internacionals. Així doncs, CaixaForum neix amb la voluntat de convertir-se en un centre de referència internacional per a l'art contemporani a través de l'organització de diversos cicles de conferències anuals i de recorreguts temàtics per la col·lecció, els fons de la qual s'aniran mostrant en diferents exposicions. Amb motiu de la inauguració, CaixaForum dedicarà tot el seu espai expositiu a presentar una àmplia selecció d'obres de la col·lecció.

CaixaForum dobla amb escreix l'espai expositiu de l'antic Centre Cultural de la Fundació "la Caixa", al passeig de Sant Joan, fet que permetrà a la Fundació organitzar fins a tres exposicions simultànies. A partir del proper mes d'abril, es presentaran les grans exposicions temporals: *De Renoir a Picasso... Obres mestres del Museu de l'Orangerie, París* (de mitjans d'abril al 7 de juliol); *Richard Avedon. In the American West* (de mitjans de maig a l'1 de setembre) i *De Berlín a Montjuïc: Mies van der Rohe* (del 26 de juliol al 29 de setembre). Així mateix, CaixaForum figurarà en el circuit d'exposicions internacionals. El proper mes d'octubre s'inaugurarà l'exposició *Lucian Freud*, que primer es podrà veure a la Tate Britain i que, després del seu pas per Barcelona, viatjarà a Los Angeles.

La programació musical també s'ha ampliat i diversificat. CaixaForum acollirà un nou festival: el de Percussió (juny), que se suma al de Músiques del Món i al de Música Antiga. A més, l'oferta d'aquests festivals abastarà tot l'any, amb una proposta de concerts mensuals. D'altra banda, la nova Mediateca també ha crescut de manera considerable, tant pel que fa a continguts com en el camp de les noves tecnologies, incorporant nous formats. Des d'un únic terminal, l'usuari podrà accedir a una àmplia oferta videogràfica i musical. La

Mediateca comptarà amb 36 estacions multimèdia d'accés lliure equipades per escoltar música, veure vídeos, navegar per Internet i interactuar amb la mediatecaonline. Hi haurà més de 15.000 enregistraments a disposició del públic, a més de llibres, revistes i documents electrònics especialitzats.

Les activitats familiars i educatives ocuparan un lloc destacat en la programació de CaixaForum. El Laboratori de les Arts, que disposa d'un espai de 150 m², oferirà múltiples propostes: tallers i visites en horari de matí i tarda; l'activitat *Una motxilla per descobrir CaixaForum*, que facilitarà material didàctic perquè els visitants descobreixin ells mateixos els aspectes més destacats de l'edifici històric; art contemporani per als nens...

D'altra banda, les iniciatives socials del nou centre volen donar resposta mitjançant la formació, la divulgació i el voluntariat a aquelles qüestions que més preocupen la nostra societat. Conferències, cursos, tallers i taules rodones són algunes de les activitats dedicades a l'àmbit social que es portaran a terme a CaixaForum. Els principals camps d'actuació són l'atenció a la gent gran, la integració laboral d'immigrants i marginats, la prevenció de la sida, el suport als malalts d'Alzheimer i les seves famílies, la cooperació internacional i la integració social dels discapacitats psíquics i els malalts mentals. CaixaForum acollirà una de les sessions de la XIV Conferència Internacional de la Sida, que aquest any se celebrarà a Barcelona entre el 7 i el 12 de juliol. El Parkinson centrarà unes jornades, els dies 5 i 6 d'abril, que comptaran amb la presència d'experts en la matèria que parlaran sobre el tractament integral d'aquesta malaltia. CaixaForum també acollirà la Primera Jornada d'Infermeria Neurològica que organitza la Fundació, el dia 15 d'abril.

CaixaForum celebrarà una gran festa popular, els pròxims 2 i 3 de març, amb la finalitat d'obrir les portes del nou centre a tots els ciutadans. El grup Los Tambores del Bronx serà l'encarregat de donar el tret de sortida a múltiples activitats lúdiques i actuacions que es prolongaran al llarg de tot el cap de setmana.

La rehabilitació i ampliació d'un edifici històric

CaixaForum recupera una de les obres més importants del modernisme industrial: la fàbrica de filats i teixits Casaramona, projectada per l'arquitecte Josep Puig i Cadafalch (1869-1956) el 1909. Oculta als ulls dels ciutadans durant dècades, la instal·lació tèxtil havia patit un procés de deteriorament. Després d'un complex procés de rehabilitació, la Fundació "la Caixa" ha restaurat la fàbrica Casaramona, li ha tornat el seu aspecte original i l'ha ampliadada considerablement per poder satisfer així les necessitats del nou equipament,

sense alterar la concepció de Puig i Cadafalch. Aquest fet ha estat possible construint sota terra una nova planta sencera, de 4.500 m².

El resultat és un edifici que combina modernisme i contemporaneïtat. La singular fàbrica de maons traçada per Puig i Cadafalch “sura” sobre un nou espai al qual s’accedeix a través d’un pati a cel obert i un ampli vestíbul revestits amb pedra de Cabra (Còrdova) i concebuts per l’arquitecte japonès Arata Isozaki. Aquestes estructures estableixen un diàleg amb el Pavelló Mies van der Rohe, situat davant de CaixaForum.

El projecte de creació dels nous espais és obra de l’arquitecte Roberto Luna; la restauració, de Francisco Javier Asarta, i la concepció i el desenvolupament dels reforços estructurals de tot l’edifici, de Robert Brufau. Les obres de rehabilitació i ampliació es van iniciar el 1998. Arata Isozaki és l’autor del mòdul d’accés i la zona de recepció de CaixaForum. La intervenció arquitectònica de l’arquitecte japonès ha implicat la construcció d’un gran pati a cel obert, desnivellat, que desemboca en el vestíbul. Davant la façana principal s’alça una estructura monumental concebuda per Isozaki i que estableix un diàleg entre modernisme i contemporaneïtat. Al peu d’aquesta estructura en forma d’arbres bessons (de 7,5 metres d’alçada) que suporten una enorme coberta de vidre transparent (de 225 m² de superfície) surten les escales mecàniques i l’ascensor d’entrada. Al pati d’accés hi ha un espai tancat projectat pel mateix arquitecte que, com si fos un “jardí secret”, descobrirà un element escultòric sobre una fina làmina d’aigua al fons.

Un segle d’història

La història de la fàbrica Casaramona es remunta a l’any 1909, en què l’industrial català Casimir Casaramona (1838-1913) va encarregar a l’arquitecte modernista Josep Puig i Cadafalch la construcció d’una nova fàbrica de filats i teixits a la falda de la muntanya de Montjuïc. Erigida entre el 1910 i el 1911, aquesta instal·lació tèxtil va substituir la que estava situada al barri del Raval, destruïda a causa d’un incendi. El 1911, el nou edifici va obtenir el Primer Premi d’Arquitectura del Concurs d’Edificis i Establiments Urbans que l’Ajuntament de Barcelona atorgava amb la finalitat de distingir “els que contribuïssin millor a l’ornamentació de la ciutat”. A més dels seus peculiars trets estètics, la fàbrica incorporava millores importants pel que fa a salubritat, il·luminació i condicions de treball dels 300 obrers. Igualment, disposava d’un modern sistema de canonades i una torre d’aigua per extingir el foc. La fàbrica es va inaugurar el 1913, el mateix any en què va morir el seu fundador, i va tancar les portes de manera definitiva el 1920.

En acabar la guerra civil, el Cos Nacional de Policia va convertir l'antiga fàbrica modernista en cavallerisses i àrea de parc mòbil, fet que va marcar l'inici d'un procés de deteriorament i oblit. El 1963, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis va adquirir Casaramona. El 1976, l'edifici va ser declarat Monument Històric d'Interès Nacional. El 1992, la Fundació "la Caixa" es va plantejar la possibilitat de convertir la fàbrica em un gran centre cultural i social. Un any després, el Cos Nacional de Policia va abandonar Casaramona. Això va donar pas a una sèrie de treballs per frenar la degradació de l'edifici històric i evitar noves patologies en la construcció. De la mateixa manera, es va iniciar una recerca bibliogràfica exhaustiva de la història i l'arquitectura de la fàbrica Casaramona, amb la valuosa aportació dels plànols del projecte original i els apunts inèdits de l'arxiu personal de Puig i Cadafalch.

CaixaForum

Inauguració: 27 de febrer, a les 12.00 h

CaixaForum

Avinguda del Marquès de Comillas, 6-8
08038 Barcelona

Horari:

De martes a diumenge, de 10.00 a 20.00 h
Dilluns, tancat

Entrada gratuïta a les exposicions

Venda d'entrades

A les taquilles de CaixaForum, de dimarts a diumenge, de 10.00 a 20.00 h

ServiCaixa

www.servicaixa.com

902 33 22 11

Servei d'informació de la Fundació "la Caixa"

902 22 30 40

www.fundacio.lacaixa.es

info.fundacio@lacaixa.es

Mediateca

www.mediatecaonline.net

De dimarts a diumenge, de 10.00 a 20.00 h

Entrada gratuïta

Si voleu més informació o material gràfic, us podeu adreçar a:

Inés Martínez Ribas. Departament de Premsa de la Fundació "la Caixa"

Av. Diagonal, 621, torre 2, planta 12. 08028 Barcelona

Telèfon: 93 404 60 73. Fax: 93 404 61 16 / 60 80

ines.martinez.fundacio@lacaixa.es